

חידושים בתחום ההסדרים הפנסיוניים של העובדים

בעת האחרונה עברו ההסדרים הפנסיוניים של העובדים שינויים מפליגים, המהווים רפורמה של ממש. להלן נסקור את השינויים העיקריים.

השוואת שיעורי ההפרשות – "תיקון 12"

על פי תיקון מס' 12 לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), שתוקפו מיום 5 בפברואר, 2016 יחויבו המעסיקים, בין היתר, להשוות כלפי מעלה את שיעורי ההפרשות לגמל (רכיב התגמולים + רכיב אובדן כושר עבודה) של העובדים בכל אחד ממסלולי החיסכון האפשריים (קרן פנסיה או ביטוח מנהלים). זאת, מתוך מטרה לאפשר לעובדים לקבל החלטות הנוגעות לחיסכון הפנסיוני שלהם, ללא תלות בשאלה כמה כסף יפריש המעסיק לכל אחד ממסלולי הפנסיה האפשריים.

טרם התיקון, נהגו מעסיקים רבים לאפשר לעובדיהם (בהתאמה להוראות האישור הכללי על פי סעיף 14 לחוק פיצויי פיטורים תשכ"ג-1963), לבחור בין המסלולים הבאים (או בשילוב ביניהם):

א) קרן פנסיה

שיעור הפקדות מעסיק לגמל של 6% (הקרן כוללת כיסוי לאובדן כושר עבודה);

ב) ביטוח מנהלים

שיעור הפקדות מעסיק לגמל של 5% לרכיב תגמולים ובנוסף עד 2.5% ביטוח אובדן כושר עבודה (בשיעור הדרוש להבטחת 75% משכר העובד).

לאור העובדה, שהעלות האופיינית בפועל של ביטוח אובדן כושר עבודה היא מעט פחות מ-1% הרי שבפועל שיעור ההפרשות של המעסיק בשני המסלולים טרם התיקון היה כמעט זהה (6% לקרן פנסיה לעומת 5% + 1% לערך לביטוח מנהלים).

על פי התיקון, חובה יהיה על המעסיק להציע לעובד שיעור הפרשות מעסיק זהה לחלוטין הן לקרן פנסיה והן לביטוח מנהלים, כך שהעובד יוכל לבחור בחירה חופשית לחלוטין בין המסלולים, שאינה קשורה בגובה הפרשות המעסיק. לשם הדוגמא, אם המעסיק, בהתאם

להוראות התיקון, יציע מעתה לעובדיו הפרשה לגמל בשיעור 6% בכל אחד משני האפיקים (קרן פנסיה או ביטוח מנהלים), ואם העלות בפועל של ביטוח אובדן כושר עבודה תעמוד על שיעור 0.7% בלבד משכר העובד, כי אז שיעור הפרשות המעסיק לגמל יגדל ב-0.3% לשיעור של 5.3% משכר העובד, ככל שיבחר העובד בביטוח מנהלים.

היחס בין תיקון 12 לבין הסדרי הפנסיה השונים (הפרשות על פי צו ההרחבה לפנסיה חובה, הפרשות על פי "הסדר מיטיב", הפרשות על פי "הסדר סעיף 14"):

- במקומות בהם חל "הסדר סעיף 14" – קיימת אי בהירות מהו השיעור המקסימלי אותו יצטרך המעסיק להפריש לגמל ומה תהיה המשמעות של הפרשות מקסימליות של 6% בלבד על תוקף הסדר סעיף 14. בענין זה קיימות גישות פרשניות שונות. על אף הבטחות משרד האוצר, כי ייצאו הבהרות, אלו טרם פורסמו. ככל הידוע מתנהלים בימים אלה מגעים בין ארגוני המעסיקים לבין משרד האוצר לצורך הבהרת הסוגיה. כמו כן מתקיימים מגעים לשם פירסום אישור כללי חדש בהתאם לסעיף 14, אשר שיעורי הפרשות שבו יהלמו את הוראות הדין החדשות. לפיכך, וכל עוד ענין זה לא יובהר, אנו ממליצים על קבלת ייעוץ פרטני בענין זה.
- סוגיית השוואת שיעורי הפרשות אינה רלוונטית במקומות בהם חל ההסדר על פי צו ההרחבה לפנסיה חובה, היות שעל פי הצו, שיעור הפרשות לתגמולים הוא אחיד (6%) ואין חובה בביטוח אובדן כושר עבודה.

- במקומות בהם נהוג "הסדר מיטיב" – חלה חובת השוואה כלפי מעלה.

השוואת שיעורי הפרשות לעובדים בעלי פוליסות ביטוח מנהלים ותיקות, אשר לא ניתן להגדיל במסגרתן את שיעור הפרשות, יהיה ככל הנראה צורך לפתוח פוליסות חדשות וזאת בגין תוספת ההפקדה הנדרשת על פי התיקון לחוק.

סנקציות: פגיעה בזכות העובד, כאמור, מהווה עבירה פלילית שדינה קנס של עד כ-1.8 מיליון ש"ח או שנת מאסר.

המסלקה הפנסיונית ודיווח מקוון

בחודש ינואר 2016 נכנסו לתוקפן תקנות חדשות, הנוגעות לתשלומי מעסיקים לקופות הגמל, אשר מתייחסות לאופן העברת הנתונים וההנחיות מהמעסיקים למנהלי קופות הגמל. במסגרת התקנות, הוטלה חובה על המעסיקים לדווח על הפרשות הפנסיוניות של העובדים בממשק אחיד ובאמצעות קובץ אלקטרוני, אשר נקבע על ידי משרד האוצר. קרנות הפנסיה וקופות הגמל יספקו למעסיק משובים (היזון חוזר) כמעט מיידיים לגבי קליטת הדיווח החודשי והתשלום או לגבי שגיאות בביצוע ההפקדה. כך ניתן יהיה לאתר טעויות ולתקן באופן כמעט מיידי.

העברת הנתונים תבצע בדיווח ממוכן באמצעות אחד מערוצי הדיווח הבאים: מנהל הסדר/סוכן ביטוח, פורטל המעסיקים של הגוף המוסדי, לשכת השכר של המעסיק או המסלקה הפנסיונית.

האחריות על העברת הדיווחים חלה על המעסיק. מעסיק שלא ידווח על הפרשות הפנסיוניות של עובדיו בהתאם לתקנות, לא יהיה זכאי לניכוי מס ביחס להפרשות המדווחות ויטלו עליו עיצומים כספיים בסכומים גבוהים (200,000 ש"ח בגין כל הפרה).

האמור יוחל באופן מדורג החל מ-1/2/2016: מעסיק המעסיק 100 עובדים ומעלה; החל מ-1/7/2016: 50 עד 100 עובדים; החל מ-1/1/2017: כלל המעסיקים (למעט מעסיקים לפחות מ-5 עובדים, בכפוף לדרישות נוספות הקבועות בחוק).

תשלום עלויות התפעול

ככל שסוכן הביטוח המספק שירותי שיווק פנסיוני לעובד המעסיק הוא גם סוכן הביטוח המתפעל של המעסיק (המבצע בין היתר את העברות הכספים לגופים המוסדיים), הרי שהחל מיום 1.12.2015 חייב המעסיק לשאת בעלויות התפעול החודשיות של ההסדר הפנסיוני ("דמי סליקה") לגבי אותו עובד - בגובה 0.6% מסך הפקדות המעסיק לקופות הגמל בעבור העובד, בתוספת מע"מ ולא פחות מעלות חודשית, שתעודכן על בסיס שנתי, של 10.5% בתוספת מע"מ.

לגבי עובדי המעסיק הפועלים עם סוכן ביטוח משווק שאינו סוכן הביטוח המתפעל של המעסיק, עמלת התיפעול תיקבע במו"מ בין המעסיק לבין הסוכן המתפעל, וזו יכולה להיות נמוכה מהשיעורים המפורטים לעיל.

מטרת התיקון הוא ניתוק התלות של העובד בסוכן הביטוח המשווק מחד והקטנת תשלומי העמלות מאידך.

פנסיית ברירת מחדל

במקום עבודה בו לא נבחר "מוצר ברירת מחדל" על-ידי ארגון עובדים יציג או במקום שבו אין ארגון עובדים, יחויב המעסיק בבחירת מוצר ברירת מחדל לעובדים חדשים במסגרת הליך תחרותי על בסיס עקרונות שיפיץ אגף שוק ההון, ביטוח וחסכון במשרד האוצר. מטרת התיקון היא הבטחת מוצר פנסיוני מיטבי לעובדים שלא בחרו הסדר פנסיוני, על פי זכותם. העקרונות טרם הופצו ויש להמשיך ולהתעדכן בעניין זה.

חופש בחירה בנושאים פנסיוניים

הוענקה לכל עובד הזכות המלאה לבחור את בעל הרישיון שיטפל בתוכניות הפנסיוניות שלו. זאת, בנוסף לזכותו של העובד לבחור את הגוף המוסדי שבו תהיה התוכנית, את התוכנית הפנסיונית, את מסלול התוכנית וכל נושא אחר הקשור לתוכניות הפנסיוניות האישיות שלו.

המלצות

1. לבצע בחינה (רצוי בשיתוף היועץ הביטוחי) של שיעורי ההפקדות של כלל העובדים, ולוודא כי לכל עובד מופקדים השיעורים המקסימליים הרלוונטיים, על פי בחירתו. יש לבצע בדיקה מחודשת לאחר פירסום הבהרות בנוגע לשיעורי ההפקדה הנדרשים.
2. לשנות את פורמט הסכמי ההעסקה הנהוגים אצל המעסיק ("template"), כך שאלו יותאמו לשינויי הדין, שפורטו לעיל.
3. להתקשר עם סוכן מתפעל לשם ביצוע ההפקדות הפנסיוניות כנדרש בדין. ככל שההתקשרות נעשית עם הסוכן המשווק, יש לוודא, כי עלויות התפעול המינימאליות הנ"ל משולמות (אף אם הסוכן המתפעל יהיה מוכן להסתפק בתשלומים נמוכים יותר).
4. לפנות ליועץ הביטוחי על מנת לבחון חלופות למוצר ברירת מחדל, בהתאם לעקרונות שיופצו על ידי אגף שוק ההון, ביטוח וחסכון במשרד האוצר.
5. לחדול מכל מעשה או מחדל, שיכול לרמז על מעורבות כלשהי של המעסיק בקביעת הסדרי הפנסיה של העובדים.
6. לוודא דיווח שיעורי הפרשות הפנסיוניות של העובדים באמצעות קובץ המסלקה

7. לעקוב אחר עידכונים והבהרות, וזאת לאור אי בהירות רבה לגבי דרכי היישום של הדין החדש. עם פירסום העידכונים וההבהרות, ייתכן כי יהיה צורך לבצע שינוי בדרך ההתנהלות, לרבות בכל הקשור לשיעורי ההפרשות.

נשמח לעמוד לרשותכם בכל שאלה שתידרש ולבחון את הצעדים הדרושים לביצוע בעקבות שינויי החקיקה, בהתאם לנסיבות הפרטניות הקיימות בחברה. עם פרסום הבהרות משרד האוצר נשלח עידכון בעניין.

אם יש לך שאלות הנוגעות לנושאים הנידונים במסמך זה, אנא צור/צרי קשר עם עורכי הדין הרשומים מטה או עם איש הקשר שלך במשרד.

עו"ד רמי לנדא טל. 03-6103152 פקס. 03-6103752 ramil@meitar.com

עו"ד הילה זילברשטיין טל. 03-6103165 פקס. 03-6103674 hilas@meitar.com

MEITAR LIQUORNIK GEVA LESHEM TAL

ISRAEL'S LEADING
INTERNATIONAL
LAW FIRM

16 Abba Hillel Rd. Ramat Gan 5250608, Israel
Tel. 972 3 610 3100 Fax. 972 3 610 3111
Email. meitar@meitar.com

להסרה מרשימת התפוצה | דוח כספאם